

ОСОБЛИВОСТІ СВІТОВОГО РИНКУ «ЗЕЛЕНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Афанасьєва О.М., ст. викладач

Куц Я.М., студентка 4 курсу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

В умовах глобалізації світової економіки, зростання населення, масової урбанізації зростає рівень вичерпності природних ресурсів. Потреби в ресурсах з боку виробництва або для організації сприятливих умов проживання людського суспільства значно перевищують обсяги і швидкості природного поповнення. [1] В результаті неминуче настає виснаження природних запасів, що призводить до таких проблем як дефіцит ресурсів, забруднення води та повітря, нестача прісної води, зміна клімату, втрата біо-різноманіття та ін. Виходячи з загострення перелічених питань, останнім часом на значущих міжнародних майданчиках, в світових суспільно-політичних і наукових колах активно просувається концепція «зеленої» або «екологічної» економіки.

У державних програмах, а також у багатьох дослідженнях, в тому числі і українських авторів (О. Вавилонська, І.А. Залигіна, О.В. Квашук, В.В. Потапенко та ін.), вказується на необхідність оптимізації взаємодії економічної, екологічної та соціальної складових як рівнозначних сфер життєдіяльності людини. [2]

Відповідно до екологічної програми ЮНЕП, зелена економіка - це економіка, яка підвищує добробут людини та соціальну справедливість, одночасно значно зменшуючи екологічні ризики та збідніння. За оцінками ООН, перехід до зеленої економіки вимагатиме трильйонів витрат, але забезпечить світові більш високі темпи економічного розвитку в найближче десятиліття. [3]

«Зелена» економіка - система видів економічної діяльності, пов'язаних з виробництвом, розподілом, обміном і споживанням товарів і послуг, які призводять до підвищення добробуту людини в довгостроковій перспективі; майбутні покоління при цьому не піддаються впливу значних екологічних ризиків або екологічного дефіциту.

В основі «зеленої» економіки лежать «зелені» технології, які працюють не з наслідками, а з причинами екологічних проблем, кардинально змінюючи підхід, продукти, і що не менш важливо, споживчу поведінку. До них відносять: енергоефективність та альтернативну енергетику, системи управління електроенергією, екологічний транспорт, управління відходами, повітряними і водними викидами.

На сучасному етапі відсутність цілісної стратегії розвитку України погіршило внутрішній стан країни під впливом зовнішніх факторів. Економічна система України енерго- та матеріалозатратна, залежна від зовнішніх поставок і неконкурентоспроможна. Застаріла технологічна база створює додаткове навантаження на навколишнє природне середовище і призводить до нераціонального використання ресурсів.

Міжфракційне об'єднання (МФО) народних депутатів України "Зелена енергія змін" представило основні тези концепції зеленого розвитку України. Презентація концепції відбулася 19 березня.

Ця стратегія повинна привести Україну до 2030 року до зеленої і циркулярної економіки з стійко розвиваються і органічним сільським господарством.

Стратегія стала свого роду дорожньою картою, яка дозволить Україні забезпечити сталий зелене розвиток і вирішити проблеми навколишнього середовища. У тому числі проблеми, викликані військовими діями на Сході України, наприклад, ризик техногенних катастроф на неконтрольованих територіях, забруднення Чорного та Азовського морів, замінована частина території України.

Концепція стратегії зеленого розвитку України до 2030 року складається з 10 пунктів:

1. Перехід до зеленої економіки;
2. Розвиток відновлюваної енергії;
3. Ефективне управління відходами;
4. Охорона навколишнього середовища;
5. Боротьба з кліматичними змінами;
6. Максимальна енергоефективність і енергозбереження;
7. Зелені міста;
8. Сталий розвиток сільських громад та органічного сільського господарства;
9. Чистий і безпечний транспорт;
10. Якість і тривалість життя. [5]

Обговорюючи "зелену економіку", постає питання, чи ми залишаємося в старій парадигмі, або даємо людям заробляти на інноваціях і переходимо на інноваційні рейки. Бажання досягти зростання ВВП без шкоди навколишньому середовищу проковує ввести циркулярну економіку, створювати "зелені" робочі місця, та підтримувати енергетичні кооперативи.

Пріоритетними напрямками зеленої економіки України до 2030 року, згідно з презентованою концепцією, є:

- інноваційні технології
- нові зелені робочі місця
- модернізація промисловості
- енергетична і ресурсна ефективність
- енергетична децентралізація або розподілена генерація
- часткова або повна самозабезпеченість населення енергетичними ресурсами
- доступ до світових зелених фінансів і створення національних зелених фінансових інструментів
- зелений туризм і т. д. [6]

Таким чином, перспективи створення зеленої економіки в Україні стають необхідними і цілком досяжними. Велика кількість вчених розглядають дану тему, розробляються нові концепції, та працюють над вже існуючими. Очікується, що «зелена» економіка буде рости щорічно на не менше ніж на 3-5% вище середнього економічного зростання. Ґрунтується «зелена» економіка на альтернативних джерелах енергії і палива, технологіях екологічно чистого виробництва, чистих технологіях у веденні сільського господарства, «зеленому» будівництві, а також програмах очистки повітря, води і ґрунту від забруднень, переробці і утилізації відходів і т.д. Більшість екологічних проектів та інноваційних рішень є творами сучасних підприємців, які намагаються розвивати «зелені» проекти частіше не «завдяки», а «всупереч».

Джерела

1. Обобщающий доклад для представителей властных структур: Навстречу к «зеленой экономике» пути к устойчивому развитию и искоренению бедности: ЮНЕП 2011 г.
2. Министерство экологии и природных ресурсов Украины – Режим доступа: <http://www.menr.gov.ua>
3. Государственная служба статистики Украины – Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Зелена економіка: довід. док. / ЮНЕП. - [Електронний ресурс] – Режим доступу http://web.unep.org/greenecomony/sites/unep.org.greenecomony/files/ua_employment.pdf
5. Ukraine crisis М. С. «Озеленення» української економіки [Електронний ресурс] / media center Ukraine crisis. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://uacrisis.org/ru/71683-green-economics-in-ukraine>.
6. Зростання ВВП без шкоди екології, - група нардепів представила концепцію "зеленої економіки" [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/mezhfrakcionnoe-obedinenie-deputatov-predstavilo-351166/>.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ ПРО ПТАХІВ)

Азарова О. К., магістрант

Науковий керівник: д.пед.н., проф. Москальова Л.Ю.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Проблема формування екологічної компетентності дітей дошкільного віку набула актуальності відтоді, як до суспільної свідомості ввійшло розуміння нерозривного взаємозв'язку людини й природи, взаємозалежності та взаємозумовленості їхнього існування. Однак, як ми можемо побачити спираючись на реалії сучасного життя є підтвердження, що в значній частини населення нашої країни, на жаль, ще не сформована еколого-доцільна поведінка. Науковцями доведено, що основи світогляду особистості людини закладаються в дошкільному дитинстві [1]. Тож ознайомлення дітей з природою та виховання свідомого відповідального ставлення до неї саме в передшкільному віці має величезне значення оскільки є невід'ємною складовою освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

За даними О.Білан екологічна культура формується у дошкільному віці, коли діти починають ознайомлюватися з особливостями навколишнього середовища [2]. Враховуючи надзвичайну емоційну чутливість малюків, перевага надається емоційно-естетичному сприйманню природи, розвитку естетичних, інтелектуальних, гуманістично-спрямованих почуттів у ставленні до природи.

Починаючи з раннього дитинства, варто закладати міцний фундамент дитячої любові до навколишнього середовища та його мешканців, розвивати естетичне відчуття світу природи, формувати навички культурної природодоцільної поведінки у довіллі [3]. Без сумніву, родинне та суспільне виховання буде вважатися ефективним тоді, коли екологічний розвиток малюка дошкільного віку буде характеризуватися його здатністю: реагувати на красу природи, бережно ставитися до неї та її мешканців, диференціювати флору і фауну різних регіонів,